

Udenlandske statsborgeres beskæftigelse på brancher og arbejdsfunktioner

Opsummering

- Antallet af udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark udgjorde i 2015 knap 170.000 fuldtidspersoner.
- Lønmodtagerbeskæftigelsen for udenlandske statsborgere er fra 2010 til 2015 steget med 42.000 fuldtidspersoner, svarende til en stigning på 33 pct. Stigningen har været særligt stor inden for EU11-landene¹, hvor der næsten har været tale om en fordobling af antallet af fuldtidspersoner i denne periode.
- Udenlandske statsborgere udgør en markant andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse inden for brancherne *Landbrug, skovbrug og fiskeri (32 pct.)*, *Hoteller og restauranter (23 pct.)* samt *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service (20 pct.)*. Gennemsnittet for alle brancher er knap 8 pct.
- Den udenlandske arbejdskraft arbejder inden for et bredt spektrum af arbejdsfunktioner, men fordelingen adskiller sig fra fordelingen blandt danske statsborgere.
 - Mens udenlandske statsborgere med *Andet manuelt arbejde* udgjorde 27 pct. af de beskæftigede udenlandske statsborgere (med en oplyst arbejdsfunktion) i marts 2015, er den tilsvarende andel for danske statsborgere på 9 pct.
 - Tilsvarende var en lavere andel af de udenlandske statsborgere i marts 2015 beskæftiget inden for *Ledelsesarbejde og Arbejde der forudsætter viden på højeste niveau eller mellemniveau (33 pct.)*, sammenlignet med de danske statsborgere (46 pct.).
 - 46 pct. af de udenlandske statsborgere fra EU11-landene (med en oplyst arbejdsfunktion) var i marts 2015 beskæftiget inden for *Andet manuelt arbejde*.
 - Blandt de 30 hyppigste arbejdsfunktioner for udenlandske statsborgere optræder mange ufaglærte arbejdsfunktioner fx inden for rengøring, lager og pakhussarbejde mv. Men der optræder også arbejdsfunktioner inden for højere uddannede områder som bl.a. *Undervisning og forskning ved lange videregående uddannelser, almindeligt lægearbejde og andet ingeniørarbejde*. Sidstnævnte afspejler bl.a., at der er en høj andel af de udenlandske statsborgere fra Øvrige EU/EØS, der er beskæftiget med *Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område*.

¹ EU11 omfatter de østeuropæiske medlemslande Bulgarien, Polen, Rumænien, Slovenien, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Estland, Letland, Litauen og Kroatien.

1. Baggrund

De senere års stigning i antallet af udenlandske statsborgere på det danske arbejdsmarked rejser naturligt spørgsmålet, på hvilke områder de pågældende er beskæftiget, og hvilke arbejdsfunktioner de varetager.

I det følgende ses derfor på udviklingen i antallet af udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark og på de udenlandske statsborgeres beskæftigelse på brancher (afsnit 2 og 3) og de arbejdsfunktioner, de varetager (afsnit 4 og 5).

Det bemærkes i forhold til afsnit 4 og 5, at resultaterne skal tolkes med forsigtighed, da der i mange tilfælde mangler oplysninger om de beskæftigedes arbejdsfunktioner.

2. Udenlandsk arbejdskraft udgør en stigende andel af lønmodtagerbeskæftigelsen i Danmark

Efter et fald fra 2008 til 2009 er lønmodtagerbeskæftigelsen for udenlandske statsborgere steget fra 2010 til 2015 (ekskl. RUT)² med 42.000 fuldtidspersoner, svarende til en stigning på 33 pct., jf. tabel 1.

Tabel 1

Udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark fordelt på nationalitet samt personer i RUT, opgjort i fuldtidspersoner (16 år+)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Udv. 2010-2015	2.kvt.14-1.kvt.15	2.kvt.15-1.kvt.16
	Fuldtid										
Udenlandske statsborgere i alt (ekskl. RUT)	137.362	129.033	126.861	131.441	136.252	143.316	155.335	168.950	42.089	158.407	172.197
Heraf EU/EØS/EFTA i alt	84.151	79.472	78.942	82.487	86.381	91.697	99.793	108.586	29.644	101.920	111.302
Heraf EU 11	22.997	22.399	23.934	27.467	31.398	35.706	41.278	46.945	23.011	42.579	48.684
Heraf Øvrige EU/EØS/EFTA	61.154	57.073	55.008	55.020	54.983	55.991	58.515	61.641	6.633	59.341	62.618
Heraf 3. lande	53.211	49.561	47.919	48.954	49.871	51.619	55.542	60.363	12.444	56.488	60.896
Udl. Statsborgere i pct. af samlede lønmodtagerbesk.	6,0%	5,9%	5,9%	6,1%	6,4%	6,7%	7,2%	7,8%	1,8	7,4%	7,9%
Personer i RUT	.	.	.	3.540	4.948	4.534	3.867	4.639	.	3.884	4.872

Anm.: Tal trukket før opdateringen af måling med tal for april 2014 bortset fra tallene for de rullende år, der er trukket efter opdatering med april-tal. EU11 landene dækker over følgende lande: Estland, Letland, Litauen, Tjekkiet, Ungarn, Polen, Slovakiet, Bulgarien, Kroatien, Rumænien og Slovenien.

Kilde: Jobindsats.dk

Fra 2010 til 2015 ses den største stigning i antallet af udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark blandt EU11-borgere. Der er tale om en stigning fra EU11-landene på 23.000 fuldtidspersoner, dvs. næsten en fordobling af antallet af fuldtidspersoner fra disse lande i denne periode. Antallet af personer fra tredjelande og Øvrige EU/EØS er i samme periode steget med henholdsvis 12.000 (12 pct.) og 7.000 fuldtidspersoner (26 pct.).

Opgjort i fuldtidspersoner udgjorde udenlandsk statsborgere i 2015 knap 8 pct. af lønmodtagerbeskæftigelsen i Danmark mod knap 6 pct. i 2010.

² Registeret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) indeholder oplysninger om udenlandske virksomheder eller selvstændige, der i henhold til EU-reglerne udfører tjenesteydelser af relativt kort varighed i Danmark. Arbejdsgiverne i RUT er aflønnet af den udenlandske tjenesteyder og indkomsten indgår ikke i SKAT's indkomst-register.

Det bemærkes, at der blandt de udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark er mange, der har været i Danmark i mange år, og som er en integreret del af det danske arbejdsmarked.

3. Brancher med stor andel udenlandske lønmodtagere

Der er stor forskel på, hvor stor en andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse den udenlandske arbejdskraft udgør inden for de forskellige brancher. De udenlandske statsborgeres andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse varierer fra ca. 3 pct. inden for *Offentlig administration, forsvar og politi* til 32 pct. inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri*. Gennemsnittet for alle brancher er knap 8 pct.

Udenlandske statsborgere udgør en særlig markant andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse inden for bl.a. følgende brancher (opgjort pr. februar 2016):

- *Landbrug, skovbrug og fiskeri* (32 pct.)
- *Hoteller og restauranter* (23 pct.)
- *Rejsebureau, rengøring o.a. operationel service* (20 pct.)

De tre nævnte brancher med de højeste andele udenlandske statsborgere ansat, er karakteriseret ved mange ufaglærte, en høj jobomsætning og ved en forholdsvis høj andel forgæves rekrutteringer (særligt inden for to af brancherne) i forhold til beskæftigelsen inden for branchen:

- Andelen af ufaglærte (uanset statsborgerskab) inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri, Hoteller og restauranter og Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* udgjorde i 2014 henholdsvis 38 pct., 56 pct. og 44 pct., sammenlignet med et gennemsnit for alle brancher på 25 pct.
- Jobomsætningen (uanset statsborgerskab) inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri, Hoteller og restauranter og Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* udgjorde i perioden marts 2015 til februar 2016 henholdsvis 57 pct., 80 pct. og 73 pct., sammenlignet med et gennemsnit for alle brancher på 36 pct.
- Andelen af forgæves rekrutteringer (uanset statsborgerskab) i forhold til branchens samlede beskæftigelse inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri, Hoteller og restauranter og Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* udgjorde i foråret 2016 henholdsvis 1,3 pct., 1,9 pct. og 0,6 pct., sammenlignet med et gennemsnit for alle brancher på 0,6 pct.

De konkrete brancheopdelte tal for andel udenlandske statsborgere i branchen, antal forgæves rekrutteringer generelt, samt jobomsætningen generelt fremgår af tabel 2.

Tabel 2

Udenlandske statsborgere som andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse i 2015 mv., ekskl. RUT

	Udenl. statsborgere med lønindkomst i 2015 (fuldtidspersoner)				Udl. Statsborgeres andel af sml. beskæft. (febr. 16)	Branchens andel af sml. beskæft. (febr. 16)	Forgæves rekrutteringer*		Andel ufaglærte i 2014**		Jobomsætning mar15-febr16***	
	EU11	Øvrige EU/EØS	3. lande	I alt			Antal	Pct.	Pct.	Andel		
Landbrug, skovbrug og fiskeri	6.836	634	3.288	10.758	31,8	1,3	923	1,3	38	57		
Hoteller og restauranter	3.399	3.424	6.168	12.991	23,3	2,5	1.866	1,9	56	80		
Vidensservice	1.103	5.121	2.322	8.546	19,5	5,6	1.268	0,8	16	30		
Rejsebureau, rengøring mv.	8.676	3.767	7.804	20.247	19,5	4,7	836	0,6	44	73		
Råstofindvinding	44	428	209	681	17,7	0,2	2	0,0	31	20		
Transport	3.278	4.573	4.768	12.619	11,1	5,1	1.017	0,8	44	32		
Uoplyst aktivitet	1.037	2.069	2.339	5.445	10,3	1,9	32	0,8	39	41		
Industri	7.633	8.156	6.172	21.961	9,4	11,9	1.048	0,4	28	25		
Bygge og anlæg	4.284	2.917	1.049	8.250	8,5	5,8	2.186	1,4	19	48		
Information og kommunikation	943	3.410	2.355	6.708	8,5	4,1	1.281	1,3	24	34		
Kultur og fritid	345	1.218	691	2.254	7,1	1,4	42	0,1	34	45		
Andre serviceydelser mv.	473	1.210	1.091	2.774	6,5	2	398	0,5	26	30		
Handel	4.181	7.475	6.153	17.809	6,2	13,6	2.142	0,5	30	35		
Undervisning	997	5.748	3.777	10.522	5,8	8,6	521	0,2	14	28		
Energiforsyning	53	293	106	452	5,3	0,4	38	0,4	13	22		
Sundhed og socialvæsen	2.317	7.338	7.772	17.427	4,9	17,4	993	0,2	17	36		
Vandforsyning og renovation	174	101	121	396	4,7	0,5	12	0,1	38	29		
Ejendomshandel og udlejning	423	482	406	1.311	4,2	1,4	417	0,9	28	31		
Finansiering og forsikring	310	1.844	642	2.796	4,0	3,3	484	0,6	16	25		
Off. adm., forsvar og politi	607	1.702	2.817	5.126	3,0	8,2	90	0,1	16	31		
Branche i alt	47.121	61.902	60.050	169.073	8,0	100	15.596	0,6	25	36		

*Andelen af forgæves rekrutteringer inden for branchen i foråret 2016. Tallet udtrykker antal stillinger, der er søgt besat uden held i forhold til beskæftigede inden for branchen.

** Ufaglærte er defineret som grundskole, gymnasiale uddannelser og uoplyst.

*** Jobomsætning er opgjort i forhold til antallet af fuldtidsbeskæftigede fra mar15-febr16. Jobomsætningen udtrykker i videst muligt omfang en reel start i nyt job, ansættelse af en vis varighed og tilfælde hvor det nybesatte job i princippet skal kunne søges/besættes af enhver med de krævede kvalifikationer.

Kilde: Jobindsats.dk, særtræk fra Jobindsats.dk og "Rekruttering", STAR, foråret 2015, DST (HFUDD15),

Det ses også, at ca. 40 pct. af de udenlandske statsborgere fra EU11-lande med lønindkomst i Danmark i 2015 var beskæftiget inden for de tre anførte brancher.

4. De udenlandske statsborgeres lønindkomst i Danmark fordelt på arbejdsfunktioner

STAR har via Danmarks Statistiks ministerieordning koblet arbejdsfunktioner på de udenlandske statsborgere, der ifølge Danmarks Statistiks Beskæftigelse for Lønmodtagere (BFL) mv. havde lønindkomst i Danmark i marts 2015³. De nedenstående resultater skal dog tolkes med stor forsigtighed af følgende grunde:

- I ca. 27 pct. af tilfældene er det ikke muligt at koble oplysninger om arbejdsfunktion på udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015, hvilket bl.a. hænger sammen med, at arbejdsgivere med under 10 ansatte ikke har pligt til at indberette arbejdsfunktioner. Der mangler i særdeleshed oplysninger om arbejdsfunktioner inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri*, hvor der alene optræder stillingsbetegnelser på 8 pct. af de berørte, jf. bilag 1. Til sam-

³ Der er en forsinkelse på Danmarks Statistiks offentliggørelse af BFL med arbejdsfunktioner, hvorfor marts 2015 på tidspunktet for analysen var de senest tilgængelige tal.

menligning manglede der for danske statsborgere med en lønindkomst i marts 2015 oplysning om arbejdsfunktion i 12 pct. af tilfældene (alle brancher under ét).

- Der kan være kvalitetsproblemer i forhold til indberetningerne fra virksomhederne om arbejdsfunktioner (DISCO08). Dels kan der være fejl i virksomhedernes indberetning af arbejdsfunktionerne (DS validerer ikke indberetningerne) og dels kan der være virksomheder, der glemmer at opdatere oplysningerne ved medarbejders skift af arbejdsfunktioner.
- Der er mindre forskelle i måden hvorpå, STAR og DS opgør lønmodtagerbeskæftigelsen⁴.

Det bemærkes i øvrigt, at de følgende tabeller er opgjort i berørte personer, mens tabel 2 ovenfor viser lønmodtagerbeskæftigelse omregnet til fuldtidspersoner.

Tabel 3 viser de knap 150.000 udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark i marts 2015, for hvem det har været muligt at tilknytte oplysning om arbejdsfunktion, svarende til 73 pct. af de udenlandske lønmodtagere beskæftiget i marts 2015. Personerne er fordelt efter arbejdsfunktioner på DISCO08-hovedgrupper⁵. Tabellen viser således en gruppering af arbejdsfunktioner i modsætning til tabel 2 ovenfor, der viser lønmodtagerens beskæftigelse inden for brancher.

⁴ STAR har ikke oplysninger om danske og udenlandske statsborgeres lønmodtagerbeskæftigelse på arbejdsfunktion eller stillingsbetegnelse. Via ministerieordningen på Danmarks Statistik har STAR derfor anvendt Danmarks Statistiks statistik over lønmodtagerbeskæftigelsen (BFL), idet denne statistik kan kobles med de arbejdsfunktioner, som indgår i de private og offentlige arbejdsgiveres lønindberetninger til Danmarks Statistik og med STAR's CPR-stamregister, hvoraf fremgår statsborgerskab. Arbejdsgivere med under 10 ansatte har dog ikke pligt til at indberette arbejdsfunktioner, og det afspejler sig i, at det ikke har været muligt at finde arbejdsfunktioner for godt ¼ af de udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark i marts 2015. Manglende oplysninger om arbejdsfunktioner er mere udbredt inden for nogle brancher end andre. Der mangler i særdeleshed oplysninger om arbejdsfunktioner for udenlandske statsborgere inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri*, hvor der alene optræder arbejdsfunktioner på 8 pct. af de berørte. Det formodes at hænge sammen med, at branchen er præget af mange små virksomheder med under 10 ansatte.

⁵ DISCO-08 er en fagklassifikation, som angiver, hvilket arbejde den enkelte medarbejder udfører. Hovedgrupperne over arbejdsfunktioner omfatter bl.a. ledelsesarbejde, arbejde der omfatter viden på hhv. højeste og mellemste niveau, service- og salgsarbejde, håndværkspræget arbejde og andet manuelt arbejde. Se bilag 2 for en nærmere definition af de 10 DISCO08-hovedgrupper.

Tabel 3

Udenlandske og danske statsborgere med en lønindkomst og en oplyst arbejdsfunktion i marts 2015, fordelt på DISCO08 hovedgrupper

	Danske statsborgere		Udenlandske statsborgere		I alt	
	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.
1 Ledelsesarbejde	104.565	5,0%	3.593	2,4%	108.158	4,8%
2 Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågæld. område	586.319	28,1%	35.604	23,7%	621.923	27,8%
3 Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	247.565	11,9%	10.025	6,7%	257.590	11,5%
4 Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	199.674	9,6%	10.412	6,9%	210.086	9,4%
5 Service- og salgsarbejde	453.664	21,8%	27.267	18,2%	480.931	21,5%
6 Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp	7.309	0,4%	720	0,5%	8.029	0,4%
7 Håndværkspræget arbejde	161.815	7,8%	9.600	6,4%	171.415	7,7%
8 Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde	112.416	5,4%	11.480	7,7%	123.896	5,5%
9 Andet manuelt arbejde	190.320	9,1%	41.207	27,5%	231.527	10,4%
10 Militært arbejde	20.107	1,0%	85	0,1%	20.192	0,9%
I alt med arbejdsfunktion	2.083.754	100,0%	149.993	100,0%	2.233.747	100,0%
Ukendt arbejdsfunktion	288.586		56.143		344.729	
Personer i alt	2.372.340		206.136		2.578.476	
Ukendt arbejdsfunktion i pct.	12,2%		27,2%		13,4%	

Anm.: Der foreligger ikke arbejdsfunktioner for godt ¼ af de udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015. For udenlandske statsborgere med flere job er alene medtaget jobbet med den højeste løn. Der kan være fejllindberetninger i arbejdsfunktionerne, da DS ikke validerer indberetningerne.

Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

Udenlandske statsborgere med *Andet manuelt arbejde* udgjorde i marts 2015 27 pct., mens udenlandske statsborgere med *Arbejde der forudsætter viden på højeste niveau* og *Service og salgsarbejde* udgør henholdsvis 24 og 18 pct. af de udenlandske statsborgere med en oplyst arbejdsfunktion.

Tallene illustrerer, at udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark arbejder inden for et bredt spektrum af hovedgrupper/arbejdsfunktioner. Men det fremgår også, at fordelingen på hovedgrupper adskiller sig fra fordelingen på DISCO08-hovedgrupper for danske statsborgere.

Mens udenlandske statsborgere med *Andet manuelt arbejde*, som nævnt, udgjorde 27 pct. af de beskæftigede udenlandske statsborgere (med en oplyst arbejdsfunktion) i marts 2015, er den tilsvarende andel for danske statsborgere på 9 pct. Tilsvarende var en lavere andel af de udenlandske statsborgere i marts 2015 beskæftiget inden for *Ledelsesarbejde* og *Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau eller mellemniveau* (33 pct.), sammenlignet med de danske statsborgere (46 pct.).

De mange udenlandske statsborgere, der er beskæftiget under *Andet manuelt arbejde* indikerer, at en stor andel er ansat i ufaglærte job, idet hovedgruppen omfatter:

Medarbejdere beskæftiget med rengøring, pakning og budtjeneste. Ligeledes arbejde, der ikke kræver særlige kvalifikationer inden for områder som landbrug, skovbrug, bygge- og anlægsvirksomhed, fremstillingsvirksomhed og transport.

Det bemærkes i den forbindelse, at der også kan være udenlandske statsborgere, der arbejder som ufaglærte inden for en hovedgruppe som fx *Service og salgsarbejde*, hvor de fx kan være beskæftiget med kasseassistentarbejde eller ufaglært salgsarbejde i butik.

En opdeling på landegrupper viser, at 46 pct. af de beskæftigede udenlandske statsborgere fra EU11-landene (med en oplyst arbejdsfunktion) i marts 2015 var beskæftiget med *Andet manuelt arbejde*, mens det for statsborgere fra 3. lande og statsborgere fra Øvrige EU/EØS-lande (de gamle EU/EØS-lande) drejede sig om henholdsvis 34 pct. og 11 pct. af personerne med en oplyst arbejdsfunktion, *jf. tabel 4.*

Tabel 4

Udenlandske statsborgere med en lønindkomst og en oplyst arbejdsfunktion i marts 2015, fordelt på DISCO08 hovedgrupper og landegrupper

	EU/EØS/EFTA ekskl. EU11		EU11		3. lande	
	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.	Antal	Andel af personer med arbejdsfunkt.
1 Ledelsesarbejde	2.675	4,5%	285	0,8%	633	1,2%
2 Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågæld. område	22.088	37,4%	3.813	10,6%	9.703	17,7%
3 Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	6.273	10,6%	1.145	3,2%	2.607	4,8%
4 Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	5.020	8,5%	2.456	6,8%	2.936	5,4%
5 Service- og salgsarbejde	9.618	16,3%	3.599	10,0%	14.050	25,6%
6 Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp	206	0,3%	392	1,1%	122	0,2%
7 Håndværkspræget arbejde	3.736	6,3%	4.038	11,2%	1.826	3,3%
8 Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde	3.168	5,4%	3.921	10,9%	4.391	8,0%
9 Andet manuelt arbejde	6.179	10,5%	16.450	45,6%	18.578	33,9%
10 Militært arbejde	56	0,1%	5	0,0%	24	0,0%
I alt med arbejdsfunktion	59.019	100,0%	36.104	100,0%	54.870	100,0%
Ukendt arbejdsfunktion	13.112		20.229		22.802	
Personer i alt	72.131		56.333		77.672	
Ukendt arbejdsfunktion i pct.	18,2%		35,9%		29,4%	

Anm.: Der foreligger ikke arbejdsfunktioner for godt ¼ af de udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015. For udenlandske statsborgere med flere job er alene medtaget jobbet med den højeste løn. Der kan være fejlindberetninger i arbejdsfunktionerne, da DS ikke validerer indberetningerne.
Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

Det bemærkes endvidere, at 26 pct. af statsborgerne fra 3. lande med en oplyst arbejdsfunktion i marts 2015 var beskæftiget under *Service- og salgsarbejde*, mens andelen blandt EU11-borgere og Øvrige EU/EØS var på henholdsvis 10 og 16 pct.

Blandt statsborgere fra Øvrige EU/EØS-lande bemærkes i øvrigt en høj andel (37 pct.) med *Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område*. Andelen her er større end for danske statsborgere med en oplyst arbejdsfunktion pr. marts 2015 (28 pct.).

Tabel 5 viser på yderligere detaljeringsniveau de 30 mest almindelige arbejdsfunktioner for udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015 og for hvem, der foreligger en oplyst arbejdsfunktion.

Tabel 5

De 30 hyppigste arbejdsfunktioner for udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark pr. marts 2015 (for personer med oplyst arbejdsfunktion)

Arbejdsfunktion	Antal	Pct. af alle (inkl. ukendt)
911210 Rengøring af kontorer og beboelsesområder	16.404	8,0%
231010 Undervisning og forskning ved lange videregående uddannelser	6.730	3,3%
532210 Social- og sundhedsarbejde i private hjem, medhjælpere	6.505	3,2%
933410 Lager- og pakhusarbejde	5.029	2,4%
522300 Salgsarbejde i butik	4.220	2,0%
411000 Almindeligt kontorarbejde	3.653	1,8%
911240 Rengøring på hoteller o.l.	2.874	1,4%
816010 Industriel slagteriarbejde og behandling af råvarer (ekskl. fjerkræ)	2.343	1,1%
531120 Pædagogisk medhjælp	2.328	1,1%
941210 Medhjælp i køkken	2.287	1,1%
221100 Almindeligt lægearbejde	2.101	1,0%
523000 Kasseassistentarbejde og beslægtet kundebetjening	1.978	1,0%
513100 Tjenerarbejde	1.788	0,9%
512000 Kokkearbejde (ekskl. køkkenchefarbejde)	1.715	0,8%
234120 Undervisning på grundskoleniveau, (børn, 1.-10. klasse)	1.701	0,8%
962110 Kurérarbejde	1.690	0,8%
222110 Sygeplejerskearbejde, basisfunktioner	1.588	0,8%
932900 Andet manuelt produktionsarbejde	1.513	0,7%
332200 Salgsarbejde (agenter)	1.482	0,7%
932100 Pakkeriarbejde	1.461	0,7%
432100 Lagerekspeditionsarbejde	1.347	0,7%
532120 Social- og sundhedsarbejde på institutioner og hospitaler, assistenter	1.140	0,6%
962900 Andet manuelt arbejde	1.137	0,6%
833110 Buschauffører, national rutefart	1.116	0,5%
251220 Rådgivning og programmering inden for softwareudvikling	1.095	0,5%
532220 Social- og sundhedsarbejde i private hjem, assistenter	960	0,5%
711510 Tømrer- og snedkerarbejde, byggeri	892	0,4%
214900 Andet ingeniørarbejde (undtagen elektroteknologi)	884	0,4%
441210 Postbudarbejde	874	0,4%
911260 Tværgående serviceopgaver	872	0,4%
Øvrige arbejdsfunktioner	70.286	34,1%
Ukendt arbejdsfunktion	56.143	27,2%
Branche i alt	206.136	100%

Anm. 1: Der foreligger ikke stillingsbetegnelse for godt ¼ af de udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015, hvilket påvirker opgørelsen af top 30. For udenlandske statsborgere med flere job er alene medtaget jobbet med den højeste løn. Der kan være fejlindberetninger i arbejdsfunktionerne, da DS ikke validerer indberetningerne.

Anm. 2: De 206.000 udenlandske statsborgere med lønindkomst i Danmark i marts 2015 stemmer ikke helt overens med Jobindsatstallet for berørte udenlandske statsborgere i marts 2015. Der er dog tale om en afvigelse, der ikke vurderes at påvirke de overordnede tendenser i notatet, men problemstillingen skal undersøges nærmere, inden man kan gå mere i dybden med tallene.

Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

De 30 mest almindelige arbejdsfunktioner omfatter ca. 79.800 (53 pct.) af de ca. 150.000 udenlandske statsborgere med lønindkomst i DK i marts 2015, hvor der foreligger en oplyst arbejdsfunktion. *Øvrige arbejdsfunktioner*, dvs. arbejdsfunktioner uden for top 30, omfatter 70.300 personer (47 pct.).

Blandt de 30 mest almindelige arbejdsfunktioner for udenlandske statsborgere optræder mange ufaglærte arbejdsfunktioner fx inden for rengøring, lager og pakhusharbejde mv. Men der optræder også arbejdsfunktioner inden for højere uddannede områder som bl.a. *Undervisning og forskning ved lange videregående uddannelser, almindeligt lægearbejde og andet ingeniørarbejde.*

5. Arbejdsfunktioner inden for de tre brancher, hvor udenlandske statsborgere udgør en stor andel af lønmodtagerbeskæftigelsen

Det fremgik af afsnit 3 ovenfor, at udenlandske statsborgere udgør en markant andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse inden for brancherne *Landbrug, skovbrug og fiskeri, Hoteller og restauranter* samt *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service.*

Tabel 6 og tabel 7 viser de 10 mest almindelige arbejdsfunktioner inden for henholdsvis *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* samt *Hoteller og restauranter* pr. marts 2015. De to tabeller er på samme detaljeringsniveau som tabel 5 og viser bl.a. nogle af de undergrupper, der indgår under DISCO08-hovedgruppen *Andet manuelt arbejde*, jf. tabel 3 og 4.

Tabel 6

10 hyppigste arbejdsfunktioner inden for *Rejsebureau, rengøring mv. pr. marts 2015*

Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	Antal	Pct. af alle (inkl. ukendt)
911210 Rengøring af kontorer og beboelsesområder	11.438	39,8%
911240 Rengøring på hoteller o.l.	1.467	5,1%
933410 Lager- og pakhusharbejde	1.205	4,2%
911230 Rengøring af industrilokaliteter	566	2,0%
962900 Andet manuelt arbejde	522	1,8%
941210 Medhjælp i køkken	384	1,3%
912990 Andet rengøringsarbejde	382	1,3%
411000 Almindeligt kontorarbejde	332	1,2%
931390 Medhjælp ved andet bygningsarbejde	332	1,2%
911260 Tværgående serviceopgaver	303	1,1%
Øvrige arbejdsfunktioner	6.082	21,1%
Uoplyst arbejdsfunktion	5.759	20,0%
Branche i alt	28.772	100%

Anm.: Der kan være fejlindberetninger i arbejdsfunktionerne, da DS ikke validerer indberetningerne.

Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

De 10 hyppigste arbejdsfunktioner inden for branchen *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* ligger helt overvejende inden for DISCO08-hovedgruppen *Andet manuelt arbejde*. Se tabel 3 for opdelingen på DISCO08-hovedgrupper. Og rengøringsarbejde fylder meget inden for både de 10 mest almindelige arbejdsfunktioner og i branchen som helhed.

De 10 hyppigste arbejdsfunktioner inden for *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service* omfatter ca. 16.900 (59 pct.) af de ca. 28.800 udenlandske statsborgere beskæftiget inden for branchen i marts 2015, mens øvrige arbejdsfunktioner omfatter 6.100 personer (21 pct.). Arbejdsfunktionen mangler i hvert femte tilfælde inden for branchen *Rejsebureau, rengøring og anden operationel service.*

Tabel 7

10 hyppigste arbejdsfunktioner inden for *Hoteller og restauranter* pr. marts 2015

Hoteller og restauranter	Antal	Pct. af alle (inkl. ukendt)
513100 Tjenerarbejde	1.428	7,6%
512000 Kokkearbejde (ekskl. køkkenchefarbejde)	1.324	7,0%
941210 Medhjælp i køkken	1.136	6,0%
911240 Rengøring på hoteller o.l.	1.129	6,0%
911210 Rengøring af kontorer og beboelsesområder	1.000	5,3%
941100 Tilberedning af fastfood	330	1,8%
941220 Afrydning i restaurantioner o.l.	315	1,7%
422400 Hotelreceptionistarbejde	301	1,6%
524600 Kasseassistentarbejde inden for catering og fastfood	211	1,1%
921200 Manuelt arbejde inden for husdyravl	206	1,1%
Øvrige arbejdsfunktioner	2.889	15,4%
Uoplyst arbejdsfunktion	8.542	46,0%
Branche i alt	18.811	100%

Anm.: Der kan være fejlindberetninger i arbejdsfunktionerne, da DS ikke validerer indberetningerne. Manuelt arbejde inden for husdyravl kan fx forekomme i forbindelse med restauranter, der serverer kød fra egen avl.
Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

Også inden for branchen *Hoteller og restauranter* ligger mange arbejdsfunktioner inden for hovedgruppen *Andet manuelt arbejde*. Se tabel 3 for opdelingen i DIS-CO08-hovedgrupper. Der ses dog også arbejdsfunktioner inden for DISCO08-hovedgruppen *Service og salgsarbejde* (tjenerarbejde og kokkearbejde) blandt de ti mest almindelige arbejdsfunktioner. Her vil der dog også kunne være tale om ufaglært arbejde.

De 10 hyppigste arbejdsfunktioner inden for *Hoteller og restauranter* omfatter knap 7.400 (39 pct.) af de ca. 18.800 udenlandske statsborgere beskæftiget inden for branchen i marts 2015, mens øvrige arbejdsfunktioner omfatter 2.900 personer (15 pct.). Oplysning om arbejdsfunktionen mangler i knap halvdelen (46 pct.) af tilfældene inden for *Hoteller og restauranter*, hvilket kan hænge sammen med relativt mange små virksomheder i denne branche.

Der foreligger kun arbejdsfunktioner for 8 pct. af de udenlandske statsborgere med beskæftigelse inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri* i marts 2015. Det hænger formentlig sammen med, at arbejdsgivere med under 10 ansatte ikke har pligt til at indberette arbejdsfunktioner til Danmarks Statistik.

Blandt de 8 pct. med en oplyst stillingsbetegnelse inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri* er de mest almindelige arbejdsfunktioner følgende:

- 921200 Manuelt arbejde inden for husdyravl
- 611310 Produktions- og væksthusholdningsarbejde
- 911210 Rengøring af kontorer og beboelsesområder
- 933410 Lager- og pakhusarbejde
- 921400 Manuelt arbejde inden for havebrug og væksthusholdning

Blandt danske statsborgere ansat inden for *Landbrug, skovbrug og fiskeri* var der i marts 2015 oplysning om arbejdsfunktionen i 30 pct. af tilfældene, jf. bilag 1.

Bilag 1

Andel med oplyst arbejdsfunktion for henholdsvis udenlandske statsborgere og danske statsborgere pr. marts 2015, fordelt på branche

Branche	Andel med arbejdsfunktion	
	Udenlandske statsborgere	Danske statsborgere
Landbrug, skovbrug og fiskeri	8	30
Råstofindvinding	66	91
Industri	90	92
Energiforsyning	91	89
Vandforsyning og renovation	78	87
Bygge og anlæg	60	82
Handel	79	84
Transport	51	82
Hoteller og restauranter	55	75
Information og kommunikation	74	86
Finansiering og forsikring	83	93
Ejendomshandel og udlejning	63	70
Vidensservice	77	84
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	80	89
Offentlig administration, forsvar og politi	88	97
Undervisning	93	96
Sundhed og socialvæsen	93	95
Kultur og fritid	76	81
Andre serviceydelser mv.	60	71
Branche i alt	73	88

Kilde: Jobindsats.dk og DS's Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL)

Bilag 2. DISCO-08 hovedgrupper (Kilde: Danmarks Statistik)

Nedenfor er en beskrivelse af DISCO-08 hovedgrupper. Beskrivelsen af hovedgruppe 1 er mere omfattende end de andre hovedgrupper. Det skyldes at placeringen af ledere er mere kompleks end placeringen af andre medarbejdere. Overordnet ledelsesarbejde klassificeres i hovedgruppe 1, mens andre medarbejdere med ledelsesmæssige funktioner klassificeres uden for hovedgruppe 1.

1. Ledelsesarbejde

Ledelsesarbejde er defineret ved at omfatte personer som vedtager, planlægger, koordinerer og sikrer udførelsen af den overordnede aktivitet i private og offentlige virksomheder eller organisationer eller i organisatoriske afdelinger indenfor disse virksomheder eller organisationer.

Kun personer som bruger mere end halvdelen af deres tid på ledelsesmæssige opgaver kan klassificeres i hovedgruppe 1. (Se evt. DS for uddybende beskrivelse af ledelsesarbejde.

Hovedgrupperne 2-9 og 0,

indeholder også medarbejdere, som har ledelsesmæssige opgaver. Forskellen er at de ledelsesmæssige funktioner for disse medarbejdere udføres for et mere afgrænset område, som oftest vil være af operationel/driftsmæssig karakter. Opgaverne er hermed ikke af overordnet karakter og omfatter ikke overordnet budgetansvar eller autoritet til at ansætte og afskedige personale.

Ledere på mellemniveau vil oftest have betydeligt detailkendskab til de opgaver, som udføres af de personer, de har ledelsesmæssig funktion over for, eller på tilsvarende vis have indgående kendskab til de produkter eller ydelser, som fremstilles eller tilbydes.

2. Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område

Arbejde der består i anvendelse af viden og/eller forskning på det højeste niveau inden for et bestemt fagområde. Det være sig såvel inden for undervisning og pædagogik, IT-arbejde samt kunstnerisk eller anden intellektuel udfoldelse på højt niveau. Som eksempler kan nævnes ingeniører, læger, akademikere, arkitekter, advokater, lærere, pædagoger, sygeplejersker, terapeuter og journalister.

3. Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau

Teknikere og assistenter, samt lignende funktioner inden for salg, finansiering, forretningsservice og administration samt politimæssigt arbejde.

4. Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde

Almindeligt kontorarbejde og kundeservice vedr. pengetransaktioner, reservationer o.l. Endvidere registreringsarbejde vedr. varelagre, transport, produktion, udlån og telefonomstillingsarbejde.

5. Service- og salgsarbejde

Servicearbejde med relation til rejseaktivitet, husholdning, servering, personlig pleje, overvågnings- og redningsvæsen samt salgsarbejde vedr. kundeekspedition og demonstrationsarbejde.

6. Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp

7. Håndværkspræget arbejde

Håndværkspræget arbejde inden for minedrift, industri samt bygge-, anlægs- og fremstillingsvirksomhed. Arbejde der primært består i betjening af maskiner, er indeholdt i hovedgruppe 8.

8. Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde

Betjening og overvågning af procesmaskiner og andre stationære maskiner, monterings- og samlebandsarbejde samt transport- og anlægsarbejde.

9. Andet manuelt arbejde

Medarbejdere beskæftiget med rengøring, pakning og budtjeneste. Ligeledes arbejde, der ikke kræver særlige kvalifikationer inden for områder som landbrug, skovbrug, bygge- og anlægsvirksomhed, fremstillingsvirksomhed og transport.

10. Militært arbejde